

Israelilaiset aseistakieltäytyjät

Israelilainen aseistakieltäytyjien liike sai nyky muodossaan alkunsa Israelin hyökätessä Libanoniin vuonna 1982. Kasvava joukko sotilaita kieltäytyi osallistumasta sotaoperaatioon, jonka he näkivät mielivaltaisena väkivallan ja aggression ilmauksena. Tuolloin 168 aseistakieltäytyjää vangittiin, osa heistä toistuvasti. Samoin ensimmäisen intifadan aikaan vuonna 1987 noin 200 sotilasta vangittiin heidän kieltäytyttyään osallistumasta siviileihin kohdistuviin operaatioihin. Kumpanakin ajankohtana vain osa aseistakieltäytyjistä päätyi vankilaan, heitä oli todellisuudessa huomattavasti enemmän.

Israelilainen rauhanjärjestö **Yesh Gvul** (suom. "Rajansa kaikella!") perustettiin Libanonin sodan tuloksena. Sen johtoideana on kampanjoida palestiinalaisalueiden miehityksen lopettamiseksi sekä tukea vangittuja aseistakieltäytyjiä ja heidän perheitään. Järjestö nostaa yksittäisten sotilaiden kieltäytymispäätökset julkisuuteen ja tiedottaa Israelin viranomaisten kurinpitotoimenpiteistä ja muista vastoinkäymisistä, joiden kohteiksi aseistakieltäytyjät joutuvat. Järjestö kokoaa niin poliittisilta mielipiteiltään kuin yhteiskunnalliselta asemaltaankin eriäviä israelilaisia, jotka kuitenkin yhdessä vastustavat miehitystoimia palestiinalaisalueilla ja ovat sitoutuneet "kahden valtion" ratkaisuun Lähi-idän konfliktissa.

Myös toinen nuorempi rauhanjärjestö **New Profile** on nostanut aseistakieltäytyjien kysymyksen esiin Israelissa ja muualla maailmassa. Järjestön mukaan asevelvollisuuslaki Israelissa on syrjivä ja epädemokraattinen, sillä se kriminalisoi aseistakieltäytymisen eikä tarjoa väkivallatonta vaihtoehtoa asepalvelukselle. Järjestön mielestä asepalveluksesta kieltäytyminen on täysin omantunnon kysymys, ja tämä valinnanvapaus olisi suotava niin nais- kuin miespuolisillekin asevelvollisille. New Profile lobbauksellaan mm. siviilipalveluksen ja yhteiskuntapalveluksen käyttöönottoa monivuotisen armeijan rinnalle.

New Profilen mukaan sota- ja miehitystoimien perusteleminen "kansallisen turvallisuuden" nimeen on harhaanjohtavaa ja peittää sodankäynnin todelliset kannustimet, eli laskelmoidut päätökset jatkaa miehitystä poliittisten päämäärien ajamiseksi.

Laajempi kehys New Profilen toiminnalle on israelilaisen yhteiskunnan demilitarisointi: Israel on sotilasvaltio, jossa kansalaiset ovat eriarvoisia ja jossa päätöksiä tekevät juutalaiset ja ennenkaikkea miespuoliset sotilashenkilöt. Järjestön mukaan hegemoninen kulttuuri Israelissa ruokkii ihanteita voimankäytöstä ja urhoollisuudesta, juutalaisväestön herruudesta sekä palestiinalaisten elämänarvon alentamisesta.

Toisen, al-Aqsan intifadan aikaan ovat "refusenikit" saaneet laajempaa julkisuutta niin Israelissa kuin muuallakin. **Courage to refuse** -liike (suom. Rohkeus kieltäytyä) lähti liikkeelle vuonna 2002 kahden Gazassa palvelleen upseerin kirjeestä, jossa he julkisesti kieltäytyvät palvelemasta miehityksellä palestiinalaisalueilla. He myös julistavat, että "miehitetyt alueet eivät kuulu Israeliin ja että kaikki siirtokunnat on lopulta välttämätöntä purkaa". Tähän mennessä tämän Taistelijan kirje -nimellä (eng. Combatant's letter) kulkevan julkilausuman on allekirjoittanut 636 sotilasupseeria. Heistä ainakin 280 on tuomittu sota-oikeudessa ja joutuneet, kerran tai useammin, korkeintaan 35 päiväksi vankilaan.

Courage to refuse haluaa ylläpitää sionistisen luonteenpiirteensä. Liike korostaa, että juuri miehitys on turvallisuusuhka Israelin valtiolle. Allekirjoittaneet ovat valmiita puolustamaan Israelia jatkossakin, mutta vain vuoden 1967 takaisten rajojen sisäpuolella.

Israelin aseistakieltäytyjien esille tuomiseksi kampanjoidaan maailmalla yhä enemmän ja näyttävämmin. Kansainvälinen **War Resisters International** -järjestö on tukenut aseistakieltäytyjien liikettä Israelissa, ja Yhdysvalloissa päämajaansa pitävää **Refuser Solidarity Network** tukee aseistakieltäytyjien toimintaa ja tiedottaa heihin liittyvistä kysymyksistä laajalle yleisölle.